

Таким чином, школа не є провідним джерелом об'єктивної інформації щодо майбутньої професії, що часто призводить до стигматизації, перекрученого становлення у учнів до образу підприємця, формує непрофесіоналізм, який може зберігатися і в подальшій трудовій діяльності у сфері бізнесу. Слід зазначити, що здійснення економічної підготовки в цілому позитивно впливає на усвідомлений вибір учнями професій сфери підприємницької діяльності. Проте, на нашу думку, було б доцільно доповнити діючі програми відповідним матеріалом та впровадити нові навчальні курси (наприклад — «Людина в світі економіки та бізнесу», «Професії і спеціальності в області економіки» тощо), які б більш глибоко знайомили школярів із відповідними професіями.

Л. І. Чеботарьова, ст. викладач

ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ШКОЛЯРІВ

Мета, основні категорії та проблеми економічної підготовки школярів

На думку дослідників, економічна освіта школярів повинна здійснюватися за двома напрямками:

- засвоєння економічних знань;
- формування економічно доцільних навичок, звичок і якостей особистості в спеціально організованій діяльності.

Узагальнюючи наведені в наукових педагогічних джерелах відомості, є всі підстави зробити висновок про те, що головна мета економічної освіти й виховання школярів — закласти основи економічної культури.

Мета економічної освіти й виховання школярів може бути досягнута завдяки вирішенню таких завдань:

- ◆ формування основ економічних знань;
- ◆ формування економічних умінь і навичок в умовах спеціально організованої навчальної діяльності;
- ◆ формування основ економічного мислення;
- ◆ розвиток економічно важливих якостей особистості;
- ◆ подолання негативних якостей, які можуть мати місце в економічній діяльності;
- ◆ виховання культури споживання, уміння узгоджувати потреби з економічними можливостями їх задоволення;
- ◆ виховання економічно усвідомленого ставлення до праці та її результатів.

Під основами економічних знань ми розуміємо сукупність економічних понять та законів, доступних для засвоєння студентами. Успішність засвоєння основ економічних знань залежить у першу чергу від їх науково обґрунтованого обсягу та його узгодження з навчально-пізнавальними можливостями школярів. Результати психологічних досліджень В. В. Давидова, Д. Б. Ельконіна, В. О. Крутецького, Л. А. Люблинської, Д. . Фельдштейна свідчать про те, що основні економічні поняття і закони доступні для засвоєння.

Спрямованість і мету економічної освіти й виховання школярів не можна зводити лише до засвоєння економічних понять і законів, формування економічних умінь і навичок, виховання економічно значущих якостей — головне ми вбачаємо в необхідності навчити їх застосовувати одержані знання на практиці в різноманітній діяльності в динамічних умовах ринкової економіки.

Економічна освіта школярів, яка розглядається як процес, спрямований на повідомлення і систематизацію економічних знань, умінь і навичок, впливає на ставлення людини до життя, навколишньої дійсності, суспільства. Отже, економічна освіта є основою економічного виховання особистості школяра, оскільки вона:

- сприяє розвитку економічного мислення, котре забезпечує можливість відображати факти і явища економічного життя, встановлювати зв'язки між ними; показником рівня розвитку економічного мислення виступає поведінка, яка передбачає сукупність послідовних дій людини, що здійснюються нею в процесі її економічної діяльності у всіх галузях життя суспільства, її взаємовідносин із соціальним середовищем;

- формує економічну культуру, одним із компонентів якої є оволодіння людиною економічними знаннями, уміннями і навичками господарювання;

- нерозривно пов'язана з формуванням особистісних якостей школяра, а саме: працьовитості, відповідальності, діловитості, підприємливості, ощадливості, організованості, ініціативності, практичності, самостійності тощо, які можуть бути критеріями оцінювання рівня економічного виховання людини;

- у макроекономічному плані сприяє формуванню і підвищенню продуктивності такого фактора виробництва як людські ресурси. Від рівня підготовки та освіченості останніх значною мірою залежить рейтинг держави в економіці світу, її місце в міжнародному розподілі праці.